

ΡΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΝΘΩΝ

ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛ. ΛΕΗ. 13.

ΦΥΛ. ΠΡΟΗΓ. ΛΕΗ. 25.

Ἡ συνδρομὴ προπληρωτέα ἐν Ζακύνθῳ τρίμηνος δρ. 2, ἑξάμ. 3,50, ἔτησία δρ 6.
Ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ καὶ ταῖς Ἐπαρχίαις ἔτησία 8. Ἐν δὲ τῇ Ἀλλοδαπῇ φρ. χ. 10.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ: 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1886. | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ι. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Α'.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ

ΑΡΙΘ. 3.

Ποιήσεις—Καμπούρογλου, Μαρτζώκη, Ἐτοιμορρόπου, Κατακουζηνού, Κα-
φοκεφάλου, Τσακασιάνου. —Φωσκόλου Ὅρτι, Μεταφρ. Γ. Κ. Σφήκα, — Ι. Ἰσι-
δωρίδης Σκυλίτσας ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Δε-Βιάζη.

ΕΡΩΤΟΣ ΗΜΕΡΑΙ

Α'.

Παρά τὸ κύμα τοῦ Φαλήρου
παρέμεινα βρεμβάζων μόνος.

Ὁ κόσμος μετὰ τόσου λήρου
ἀπῆλθ', ὡς τυτμα ἐν συγχρόνως.

Ἐρήμη ἔμειν' ἡ ἀκτὴ,
ἐνῶ πρόβαλλ' ἡ σελήνη.

Κ' ἔμεινα μόνος... Διαιτί;

Ἄ! πῶς ὁ κόσμος μὲ βαρύνει!

Τὸ ἄπειρον ἐμπρὸς μου ἦτο,

εὐρύς, ἀτέρμων ὁ ὄριζων.

τὸ κύμα μόλις ἐκινεῖτο

ἐπὶ τῆς ἄμμου ψευρίζον.

Ποία γαλήνη! ὦ ψυχῆ,

—ἀνεκράξῃ—λοιπὸν ἐγείρου!

ἢ φύσις εἶν' ἐν πρῶτῃ,

εὐχθήθητι πρὸς εἶρου.

Κ' ἠύχθηθην μὲ πτερὰ νὰ φύγω,

νεφέλας σχίζων καὶ αἰθέρα,

οὐδὲ τῶν ἄστρον κἂν νὰ θίγω,

κἂν εὐρὸ γῆς κ' ἐκεῖ ἀέρο!

Ὅποια σκέψις πλὴν θνητῆ
τὴν πτῆσιν αἴφνης μου δεσμεύει;

Τίς νηρηῆς ἐκεῖ παταῖ,
ὅποια χεὶρ λευκὴ μοι νέυει;

Ὁ ἐπὶ γῆς Θεὸς μου εἶνε,
τὴν γῆν ὡς σύμπαν μοι δεικνύει.

Μεῖνε, ψυχ' μου, πάλιν μείνε,
ὅπου τὸ τὸ σε περικλείει.

Ἄς χαιρετήσωμεν αὐτὴν
ἐδῶ μαζὺ, ἐ,ὼ κ' ἐκεῖνη!...

Κ' ἔμεινα πάλιν εἰς τὴν γῆν...

Ἄς μείνη ὅστις αὐτῶ μείνη!

Β'.

Εἰς ἄλλο θάλασσαν καλεῖ
τὸν κόσμον ἡ Κυρὰ—Φρόσυνη·

καὶ θὰ συνέλθωσι πολλοί...

Θὰ ἔλθῃ ἀρά γε κ' ἐκεῖνη;

Βαρὺς ὡς μόλυβδος, μὲ βῆμα

ῥαδὺ κατέρομαι καὶ πάλιν,

οπου με φέρει κόσμου κύμα,

εἰς τύρβην καὶ χαρὰν μεγάλαν.

Ε΄.

Ὦ εἰρωνεία, ὦ βοή!
 Πῶς μοι πονεῖ θάρρῳ τὸ σῆθος!
 Ἄν ἦν' αὐτὸ λοιπὸν ζωή,
 ὁ θάνατος δὲν εἶνε μῦθος.

Ὅποια νέκρωσις ὅποια
 γλῶσσαν καὶ βῆμά μου δεσμεύει.
 Τόσαι ψυχαί, καὶ ὅμως μία
 τὸ ἄλγος μου κἂν δὲν μαντεύει!

Ἄλλ' εἶν' Ἐκείνη. . . εἶν' ἐκεῖ!
 Ἄ! ἡ ζωὴ τί μάγος εἶνε!
 Ἄς ἀντηχῆσ' ἡ μουσικὴ,
 πολλαὶ ὁμοῦ Κυρὰ—Φροσύναι!
 Γ΄.

Μὲ ἐρωτᾷ τίς εἶν' Ἐκείνη;
 ἐν μέσῳ τοῦ βομβοῦντος πλήθους·
 κ' ἡ κεφαλὴ της κάτω κλίνει
 μετὰ σεμγοῦ παρθένου ἦθους.

Τίς εἶν' ἐκείνη, ἦν ὑμνεῖ
 ἡ ποίησίς μου καθ' ἡμέραν,
 δι' ἦν ἡ γῆ μ' εἶνε σενή
 κ' ἥτις τῶν ἄσρων μ' ἄγει πέραν.

Καὶ μ' ἐρωτᾷ, ἐνῶ κυκλοῦσι
 τὴν καλλονὴν της τόσοι, τόσοι,
 ἐνῶ πολλοὶ πολλὰ λαλοῦσι,
 ἐν βλέμμα μόνον νὰ τᾶς δώσῃ!

Τίς εἶν' ἐκείνη; Εἶν' αὐτὴ,
 ἧς τ' ὄνομα οὐδὲ θὰ εἶπω,
 ἐνόσῳ κόσμον συγκρατεῖ
 κ' ἐγγύς της μόνος ἐγὼ λείπω!

Δ΄.

Ἄ πόσον εἶνε ἀγαθὴ!
 Ὄς ἄγγελος θὰ εἶχε ζήσει,
 εἰς τὸν Θεὸν πρὶν εὐχρηθῆ
 τὴν γῆν νὰ ἴδῃ, ν' ἀγαπήσῃ!

Δὲν με πιστεύει, δὲν πιστεύει
 τοὺς σίχους μου εἰλικρινεῖς.
 Τὸ εἶπε, κ' ὅμως μου μαντεύει
 τὰς σκέψεις ὅλας ὡς κάνεις!

Ἐάν που σύνοφρον μὲ ἴδῃ,
 «Τί ἔχεις κ' εἶσαι λυπημένος;
 ἰδοῦ!...» κ' ἐν ἄνθος της μοὶ δίδει,
 κ' ἰδοῦ χαρὰ καὶ νέον σθένος.

Ἐάν μ' ἀκούσῃ μ' εἰρωνεῖαν
 ψευδὲς νὰ λέγω αἰσθημά τι,
 παράπονον καὶ τιμωρίαν
 εὐθύς μ' ἐν βλέμμα μ' ἐπιτάττει.

Μαντεύει ὅτι νὰ πιστέω
 μ' ἐδίδαξεν ἐπὶ τοῦ κόσμου,
 ἀλλ' ὅτι ἔτι καὶ θηρεῖω
 νὰ εἶν' αὐτὴ διδάσκαλός μου.

Μὴ διὰ τοῦτο, μὴ διότι
 μόλις νῦν αἶρετ' ἡ ψυχὴ μου,
 ἐνῶ ἐκείνης σπεύδει πρώτη
 δὲν με πιστεύει ἡ καλὴ μου;

Ἐκπλήσσεται ὅτι φελλιζῶ
 τὰ ὑψηλὰ νοήματά της,
 ἐνῶ ἀκόμη συλλαβίζω,
 μικρὸς ὑπὸ τὰ νεύματά της;

Ὦ, ἄς πιστέωσῃ! δὲν γνωρίζει
 ὅποια εἶν' ἡ δύναμίς της.
 Ὦ, ἄς πιστέωσῃ τί χαρίζει!..
 Εἶμαι ὁ πρῶτος μαθητής της.

ΣΤ΄.

Καὶ ἦτο νύξ· μεσονυκτίου
 μυστηριώδης ὄρα ἦτο·
 σιγμὴ εὐρύσεως τοῦ βίου,
 ὡς ἂν μ' αἰῶνας ἐμετρεῖτο.

Καὶ εἶπα τότε νὰ λαλήσω,
 τότε νὰ εἶπω τ' ὄνομά της,
 ἐν «Σ' ἀγαπῶ» νὰ ψιθυρίσω
 εὐδαιμονίας ὑπερτάτης.

Ἐπόθησα ἡ κεφαλὴ μου
 ἐπὶ τοῦ ὤμου της νὰ κλίνῃ·
 κ' αἰὼν θὰ ἦτο ἡ σιγμὴ μου,
 ἡ ἀρέητος σιγμὴ ἐκείνη.

Καὶ εἶδα τᾶσρα, καὶ μ' ἐράνη
 εἰς ἕκαστον αὐτῶν πῶς ἤμην
 συγχρόνως καὶ παντοῦ—ὦ πλάνη!—
 ὅτι ἐγγύς της ἐκχθήμην!

Ζ΄.

Ἀθῶαν, ὡς περισερᾶν
 τὴν φολεάν της ἀγαπῶσαν,
 ἐν ταῖς μερίμναις της φαιδρᾶν,
 δειλὸς τὴν βλέπω μειδιῶσαν.

Δειλὸς! Φοβοῦμαι τὴν γαλήνην
 μήπως ταραξῶ τῆς ψυχῆς της
 καὶ τῇ προσφέρω τὴν ὀδύνην
 ἀντ' ὀλβιότητος ὑψίσης.

Τοιοῦτο πλᾶσμα ν' ἀγαπᾷ!
 Ἐπὶ τοῦ κόσμου ἡ ἀγάπη
 τὴν εὐτυχίαν διασπᾷ
 καὶ εἰς μαρτύριον ἐτρέπη.

Φοβοῦμαι καὶ νὰ μ' ἀγαπήσῃ,
 μὴ χάσῃ ἐν μειδιαμά της,
 μὴν ἀγρυπνήσῃ, μὴ δακρύσῃ,
 μὴν εὐρεθῇ πρὸ τῆς ἀπάτης.

Θεὲ μου, ἐγένεν ἡ γῆ
 ἐχθρὰ τῶν θείων αἰσθημάτων,
 καὶ ἡ ψυχὴ ἐδῶ ῥίγει
 εἰς ψῆχος ἐκκτὸν θανάτων.

Ὦ, δός μοι θάρρῳ νὰ φρουρήσω
 τὴν ἄμωμον αὐτῆς καρδίαν·
 ἐγὼ τὴν ὅλην νὰ κρατήσω
 τοῦ ἐρωτός ἐγὼ πικρίαν.

Ἡ δός μοι, δός μοι ἐπὶ γῆς
 σιγμὴν, γωνίαν παραδείσου·
 ἐλευθερίαν δὸς σοργῆς,
 ὅπου νὰ εἴμεθα ἐγγύς σου.

Ὦ, ἄλλον κόσμον ἤθελ' ἄλλον
 κ' ἐκεῖ, ἐκεῖ νὰ ἀγαπήσω,
 σῆθος πρὸς σῆθος ἐκαὶ πάλλον
 τὸ «Σ' ἀγαπῶ» νὰ ἐκτομίσω!

Η΄.

Μία παρήλθεν ὄλ' ἡμέρα
 καὶ δὲν τὴν εἶδον, δὲν τὴν εἶδον!
 Ἐπῆλθε πένθιμος ἐσπέρα,
 ἐπῆλθ' αὐγὴ χωρὶς ἐλπίδων!

Τί ἀπαισία νύξ ἡ χθές!
 Ὁ οὐρανὸς θολὸς ποῦ ἦτο!
 Εἶχέ τι ὄλον ἀπεχθές
 ἡ φύσις, ὡς νὰ ἐμισεῖτο.

Κατάδικος βαρὺς μ' ἐφάνη
 ὁ κόσμος περιδιαβάζων
 ἀνέμενον νὰ ἀποθάνῃ
 πᾶς ἄνθρωπος βαρὺ σενάζων.

Μ' ἐξέπληξεν ἀναφανεῖς
 ὁ ἥλιος. . . Τί νὰ φωτίσῃ;—
 Ὦ δυστυχία, νὰ πονῆς,
 χαρὰν νὰ βλέπῃς δ' ἐν τῇ φύσει!

Τὴν ἀγαπῶ, ζῶ δι' ἐκείνης,
 Ἐκείνη δι' ἐμὲ ἡ φύσις.
 Ναι, φύσις, ἐρημος νὰ γίνῃς,
 μ' Ἐκείνην δι' ἐμὲ θὰ ζήσῃς.

Θ'.

Χάνω ευδαίμονας ημέρας,
φαιδρούς συμπότας μοι ἡμίλους,
χάνω τὸ ἄσμα τῆς ἐσπέρας,
χάνω τοὺς φίλους μου, τοὺς φίλους!

Ἀπώλεσα τὸν ζικλευτὸν
νεότητος ἀμυκίας βίον.
Καὶ τί ἐπόθησα ζητῶν;
Ἦ γάρ ἄν ἀγάπην παιδαριῶν.

Ἐντὸς τοιαύτης κοινωνίας
ὁ ἔρωσ εἶνε θνησιμικός,
ἢ γέννημα τυφλῆς ἀργίας,
λευκόθριξ μὲ ρυτίδας νέος.

Πρὶν ζῆση θέλει βακτηρίαν
τὰ βήματά του νὰ σηρίξει,
ἔχει ἀσθένειαν χρονίαν,
μαρκίνεται χωρὶς ν' ἀνθίξει.

Ἄ! καὶ τί χάνω καὶ τί χάνω!
Ἄρκει τὰ περίξ μου νὰ ἴδω.
Δίδω τὸ πᾶν κ' οὐδὲν λαμβάνω
κ' ἀκόμη δίδω, δίδω, δίδω.

Ἐν μέσῳ κόσμου δι' ἔν πρέπει
καλῶς τὴν κόμην ν' ἀναδέσση,
φιλάρεστος νὰ τὸν προσβλέπη
κ' ἐσθῆτα νέαν νὰ φορέσση.

Εἰς κόσμον ὅπου τὴν καρδίαν
τὸ περιτήθιον τῆς πνίγει
κ' εἰς μειδιῶσαν τυραννίαν
ὄλον τὸ αἶσθημ' ἀπολήγει.

Εἰς κόσμον τῶν τυπικότητων,
εἰς ἔν τὸ πᾶν μας ἐπαλήθη,
ὄλος ὁ κόσμος τῶν χαρίτων
καὶ μόνον κτῆμά μας ἡ λήθη.

Ποίαν ἀγάπην ἐφαντάσθην
καὶ ἔσπευσα ν' ἀναζητήσω;
Οἴμοι! πρὶν φθάσω ἐκουράσθην...
Ἦ, μὴ γελᾶτε, θὰ δακρύσω!

Ἄς πνίξω εἰς τὸ τάλαν εἴθεος
ὄλους τοὺς πόθους, τοὺς ὄνειρους;
ἄς ζήσω ὅπως ζοῦν συνήθως
μὲ ματαιότητα, μὲ λήρους.

Εἰς τὸ θυλάκιον ἐκάστω
ἐν ὠρολόγιον ἐτέθη
μετρεῖ τὰς ὥρας, τὰς στιγμὰς του...
Οὐδεὶς ἐλεύθερος ἀφέθη.

Κι' ὁ ἔρωσ θέλει λήθην χρόνου,
θέλει τὰ περίξ νὰ σβεσθῶσι
καὶ δι' ἐνός του λόγου μόνου
μυρῖοι κόσμοι νὰ πλασθῶσι.

Νὰ κυνηγῶ μωρῶς τὸ μέρος,
ὅπου μικρὸν τι θὰ τὴν ἴδω,
ν' ἀποχωρίζωμαι ἐγκαίρως;
καὶ σίχους νοσηροὺς νὰ δίδω.

Νὰ προσποιῶμαι ὅταν πρέπη,
νὰ μειδιῶ ὅταν δὲν θέλω,
νὰ λέγω τετριμμένα ἔπη
καὶ σίχους πάλιν ν' ἀποσέλλω.

Ἴδου ὁ Ἔρωσ! νὰ τὸν σύρω
ὡς κύνᾳ ὅπου εἶν' ἐκείνη...
ἐδῶ, ἐκεῖ... Ἄ, τὸν οἰκτεῖρω!
τὸ πᾶν θαρῆρὲς πῶς τὸν βαρύνει.

Δὲν εἶνέ τις νὰ ἀγαπήσῃ
συνηθειῶν μωρῶν δεσμώτης.
Δὲν βλέπεις; Ἐσβύσε, θὰ σβύσῃ
ἢ τὴν τὴν μου φαιδρὰ νεότης.

Καὶ ὅταν εὖρης ἄλλον χρόνον,
μὴ μ' ὠροδείκτῃν μετρημένον,
καὶ κόσμον ἄλλον, τότε μόνον
ζήτησ' ἐν αἶσθημα θεσμαῖνον.

Ἐγώ... Συγχώρει κ' ἠπατήθην...
Σ' ἐξέλαθον ὡς ἄλλου κόσμου
ἀλλ' εἰς' ἐδῶ καὶ ἐπλανήθην,
κ' ἐχάθη μάτην ὁ καιρὸς μου.

I.

Ἄλλ' ἦ ὅμως πόσον λησμονῶ
ἐγγύς τῆς ὄλους τοὺς ἀνθρώπους!
Ποῦ τὴν διάνοιαν πλανῶ,
εἰς ποίους φεύγω θεῖους τόπους!

Πῶς λησμονῶ τὴν καταδίκην
τῶν εὐγενῶν ψυχῶν καὶ ποίᾳ
ποῦ παύει δύνამὶς τὴν φρίκην,
ἔν μοι ἐμπνέει ἡ καινωμία!

Ὅποταν τὴν ζητῶ, ἐμπρὸς μου
ἐγείρεται ὡς ἀπειλοῦσα
πᾶσα ἡ κίνησις τοῦ κόσμου...
τὴν εὖρον; πίπτει ἐκλιπούσα.

Μὴ δειλιῆς, ψυχὴ μου, μὴ!
κ' ἐδῶ εἰς ὅσους ἀγαπῶσι
μὴ οὐράνιος στιγμή
ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ; νὰ σώσῃ.

Ἀγάπα καὶ ἀγάπα! εἶδες
χθὲς συμπαθεῖς; Αὐτῆς τὸ βλέμμα;
ὦ, πόσαι ἐξ αὐτοῦ ἐλπίδες
σ' ἀναπτεροῦν γλυκὰ, ἡρέμα.

Ψυχὴ μου, ὅταν κουρασθῆς,
ἀγάπα καὶ ἀγάπα πάλιν
ἀγάπα ἔν' ἀγαπηθῆς
καὶ κλίνῃς εἰς θερμὴν ἀγκάλην.

Ἐκεῖ, ἐκεῖ θὰ λησμονήσῃς
καὶ γῆν καὶ κόσμον καὶ τὸν χρόνον,
καὶ αἰώνιον θ' ἀνακτίσῃς
ζωὴν ἀγάπης μόνον, μόνον!

ΙΑ'.

Ἦ, νὰ μ' ὠμίλει διαρκῶς
ὑπὸ σκιὰν γλωρῆς ἐλάτης,
νὰ ἔμενα ἐκστατικός
ἐκεῖ παρὰ τὰ γόνατά της!

Καὶ νὰ μ' ἐλάλει, νὰ μ' ἐλάλει,
κ' ἐγὼ ν' ἀκούω, τοῦτο μόνον!
ἐνόσω θὰ μὲ περιβάλλῃ
διὰ τῶν δύο βραχιόνων.

Πόσα θὰ μ' ἔλεγε καὶ πόσα
ὅσα δὲν μ' ἔλεγεν ἀκόμα
ἢ μαγικὴ τῆς θεῖα γλώσσα
τὸ λάμπον τῆς θὰ μ' ἐλεγεῖν μα!

Ἦ, νὰ μ' ὠμίλει διαρκῶς,
νὰ ἴκουον ἐν εὐφροσύνῃ...
σιγὰ σιγὰ δ' ἐρωτικῶς
εἰς τὴν ἀγκάλην μου νὰ κλίνῃ!

ΙΒ'.

Καθὼς καλύπτει βαθμηδὸν
ἀφώτισον ἢ νύξ τὴν πόλιν
κ' εἰς κρᾶμα οἴκων καὶ ὁδῶν
τυτῆμα τὴν βλέπεις μαῦρον ὄλην.

Οὕτως ὡς νύξ ἡ ἀθυμία
εἰς πέπλον μαῦρον περιβάλλει
τὰς σκέψεις μου καὶ οὔτε μίχ
ἀκτίς ἐδῶ, ἐκεῖ οὔτ' ἄλλη!

Νεκροῦνται τόσοι μου παλμοί
ἢ φαντασία μου ἐρήμη;
κ' ἐκάστην μου στιγμήν στιγμή
ἀκολουθεῖ ψυχρὰ, πενήμη.

Τρίς εἶδ' αὐγὴν καὶ δὲν τὴν εἶδα! Θαρρῶ μὲν φύγει ἡ ζωὴ
 τρίς μ' εὖρεν ἔρημον ἢ δύσις μὲ τὴν φωνὴν μου, μὲ τὸ βλέμμα
 μὲ μίαν ἄχαριν ἐλπίδα, κάμμια δι' ἐμὲ βοή
 ὅτι θὰ ἔδωον ἐπίσης! ὁ κόσμος χάνεται ἀτρέμα!

Ὅχι μοι σῶζεται Ἐκεῖνη!
 ἐν τῇ θοῇ μου φαντασίᾳ
 τὴν βλέπω ἄγγελον νὰ κλίνει
 πενθοῦσα ὡς ἐπὶ κηδεῖα!

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΙΩΑΝ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ.

ΤΟ ΚΥΚΝΕΙΟΝ ἈΣΜΑ ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΔΗ

Σιωπῇ, ἓνα τραγεῦδι θὰ ἔγῃ ἀπ' τὸ στόμα,
 Μία φλόγα θὲ ναύγη ἀφ' τὰ σωθικά·
 Μπορεῖ κ' ἡ ψυχὴ του νὰ εὐγῇ ἀπ' τὸ σῶμα,
 Μαζῆ μὲ τὴ φλόγα πεῦ καίει τὴν καρδιά.

Ἡ ὄψις του ἀλλάζει, τὸ μέτωπο ἀπλόνει,
 Τὸ μάτι πλανᾶται κ' ἡ κόμ' εἶναι ὀρθή·
 Θνητὲ, κλίνει ἐμπρὸς του μὲ σέβας τὸ γόνυ
 Κι' αὐτὸς θεὸς εἶναι αὐτὴ τῇ στιγμῇ.

Ἐστὸ νεῦ του, ἑστὰ μάτια, ἑστὰ σπλάχνα, ἐστὸ στόμα
 Ἡ ἔμπνευσις τρέχει ὡσάν ἀστραπή·
 Σωπάτε γιὰ ἄλλο ν' ἀκούσετε ἄκομα
 Τῇ λύπῃ πεῦ ὁ θάρδος ἑστὰ στήθη του κλεῖ:

«Μία λύπη μὲ φθείρει τὰ σπλάχνα βαθεῖα
 Καὶ χύνει φαρμάκι ὡσάν τὴν ὀχιά·
 Ἀκούω τὴν ἀνάγκη ἑστὴ δόλια καρδιά,
 Πισθὼ νὰ λατρεύω κ' ἐγὼ μία καρδιά.

Μὰ περὶ θὰ σφεγγίση τὰ δάκρυα πεῦ χύνω,
 Καὶ ποιὰ θὰ προσφέρῃ δύο λέξεις γλυκαῖς;
 Αὐτὴ τὴν καρδιά μου πεῦ πάλλει σὰς δίνω
 Νὰ ἰδῆτε ἂν δὲν εἶναι γιομάτη πληγαῖς.

Γυρεύω γιὰ πάντα νὰ ζῶ ἑστὴν ἀπάτη,
 Λατρεῖα δὲν γυρεύω, δὲν θέλω ποτὲ,

Ἀγάπη, εὐσπλαχνία νὰ δείχνῃ τὸ μάτι
 Καὶ σεῖς μοναχαῖς σὰς γελᾶτε μ' ἐμέ.

Γελᾶτε μὲ τοῦτο τὸ δύστηγο σῶμα,
 Μαζῆ σὰς καὶ ἡ φύσις μ' ἐμέν' ἄς γελᾶ,
 Ἀνόητο, τρελλόνε καλεῖτέ με ἄκομα,
 Μὰ μὴ μ' ἀρνηθῆτε μία μόνη ματιά.

Σὲ ἄλλο τὸ σῶμα ἄν ἄνθος θὰ κλίνει
 Καὶ πόση ἡ ψυχὴ μου θὰ λάβῃ χαρὰ,
 Πῶς σύντροφο τέτοιο γιὰ πάντοτε ἀρίνει
 Που δάκρυα μὲ κάνει νὰ χύνω πικρά.

Μαζῆ κ' ἡ ψυχὴ μου μ' ἐσὰς θὰ γελᾶτη
 Τὴν ὥρα που θᾶμαι νεκρὸς μὲς πρὴ γῆ,
 Μὰ πρὶν τὰ δεσμά της τ' ἀδύνατα σπάση
 Μ' ἐμὲ μὴ γελᾶτε ἔμπροστά μου σκληροί.

Θνητοί, ἐστὸ πλευρό μου πηδάτε, πηδάτε
 Νὰ σπᾶστε τὴ λύρα ἑστὰ μάτια μου ἐμπρὸς,
 Σφικτὰ νὰ μοῦ δέστε τὰ χέρια τρεχᾶτε
 Κ' ἐγὼ δὲν τ' ἀρνεῖμαι πῶς εἶμαι τρελλός.

Τρεχᾶτε καὶ σπᾶστε αὐτὸ τὸ κεφάλι
 Νὰ βγάλητε τὴν τρέλλα πεῦ μέσα του κλεῖ,
 Καὶ αὐτὴ τὴν καρδιά μου ξεσκίστε που πάλλει
 Νὰ γένουμε φίλοι γιὰ πάντα πιστοί.»

Σ. ΜΑΡΤΖΟΚΗΣ.

ΜΙΣΟΚΟΠΙΣΜΑΤΑ

Μ' ἐγέρασε, χρυσὴ Μηλιά, καὶ γέρνω τὸ κεφάλι,
 Μ' ἂν ἔφτανα τὰ μῆλά σου, θὰ ξαναθοῦσα πάλι!
 Βλέπεις, ποῦ τὴν καρποῦλά σου δὲ σῶνω νὰ φιλήσω...
 Ἄχ, ἄφες με, ἑστὴς ρίζαις σου τὴ λύρα μου νὰ σῶσω!
 Μαράθηκε ἡ καρδοῦλά μου, κάμε τη νὰ γελᾶση,
 Νὰ γύρη ἑστὴς ριζούλαις σου νὰ πιῇ, νὰ ξεδιψᾶση!
 Ἐστὰ γόνατά σου φτάνω,
 Ἄχ, δός μου τὰ προσκέφαλο, νὰ γύρω, νὰ πεθάνω!

ΕΓΤΟΙΜΟΡΡΟΠΟΣ.

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΚΡΑΣΙ

Σὺ ποῦ χύνεσαι εἰς τὸ σῶμα
Καὶ ἀνοίγεις τὴν καρδιά,
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὸ χρώμα
Καὶ ἀπὸ τῆ μυρωδιά.

Θεῖο βάλαμο βγαλμένο
Ἄφ' τῆ βῶγα τῆ χρυσοῦ,
Καὶ σὰν πάντα ἀγαπημένο
Χαῖρε, ἀθάνατο κρασί!

Σκλαβωμένο ἑκατοικοῦσες
Ἐπὶ τῆ βαρέλλα τῆ βαρειά,
Κ' ἓνα χέρι ἑκαρτεροῦσες
Νὰ σοῦ δώσῃ ἐλευθεριά.

Ἄργιε νᾶλθη ἐκεῖν' ἡμέρα·
Τί αἰώνας φοβερός!
Σὲ κρατοῦσαν ἐκεῖ πέρα
Ὡς ποῦ νᾶλθη ὁ καιρός.

Τώρα σ' ἄφησαν κ' ἐβγήκες,
Ἐπετάχθης μὲ ὄρμη
Καὶ τοὺς φίλους σου εὐρήκες
Ποῦ προσμέναν τὴν στιγμή.

Ὅλ' οἱ φίλοι σου σ' ἐκράξαν
Μὲ χαιρέτισμα θερμό,
Καὶ τὰ στόματα ἐφωνάξαν
Ὡς ἔς τ' ἀστέρια μὲ καυμό.

Κύττα χέρια ἀνδρειωμένα
Πῶς κερνοῦνε μιὰ φορά·
Κύττα χεῖλια διψασμένα
Πῶς ροφοῦνε ἔς τὰ γερά.

Κύττα, κύττα τὸν κύρ-Γιάννη,
Καρφωμένος μένει ἐκεῖ·
Πίνει, πίνει, πίνει· ὦ! φθάνει!
Νὰ μὴ σκάσῃ σὰν ἀσπί!

1886

ΤΟ ΠΑΙΔΙ

—Μανοῦλ', ἀλήθεια βγαίνουνε
τὴ νύχτα οἱ θρυκολάκοι
καὶ παίρνουν τὰ παιδιά;

Ὡ πατέρες, σηκωθῆτε,

Ὅσοι ἐπίνετε γερά,
Ξαναζῆστε νὰ μᾶς δῆτε
Μὲ καμάρι καὶ χαρά.

Ἡ βαρέλλα χύνει ὀκάδες,
Βρύση ἀκένωτη, καλή,
Ἄλλ' οἱ ἀνδρεῖοι κρασοπινάδες
Δὲν φοβοῦνται τὸ πολὺ!

Ὅχι κλάψα καὶ ἀντάρα
Καὶ φωνὴ καὶ στεναγμός,
Μόνον γέλια, καὶ κιθάρα,
Καὶ κρασί, καὶ νυσταγμός.

Ποῖος ἀφίνει ἐκεῖ τὸν τόπο
Ἄν δὲν γείνη πρὶν στουπί;
Μόνον τότε εὐρίσκει τρόπο
Καὶ ξεφεύγει ἀπὸ ντροπή.

Ἐπὶ τὴν βικιά χεροπιασμένας
Βλέπω ἐμπρὸς μου καὶ θωρῶ
Κρινοδάκτυλαις παρθέναις
Ὅπου κάνουνε χορό.

Τὰ ματάκια τους γυαλίζουν,
Ἐχουν εὐθυμὴ καρδιά,
Καὶ τὰ χεῖλια τους μυρίζουν
Τοῦ κρασιοῦ τῆ μυρωδιά.

Ἡ ψυχὴ μου ἀναγαλλιάζει
Πῶς τὸ στόμα καθεμιᾶς
Καταφέρνει καὶ ἀδειάζει
Τὸ ποτήρι μονομιᾶς!

Ἐπὶ τὰ χορτάρια, ἔς τὰ λουλούδια
Μὲ αὐταῖς κ' ἐγὼ πηδῶ...
Τοῦ Ἀνακρέοντα τραγοῦδια
Μεθυσμένος τραγοῦδῶ.

ΑΔΕΞ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Η ΜΑΝΝΑ

—Παίρνουνε τὰ κακὰ παιδιά,
σύ σαι καλὸ παιδάκι...
Χριστὸς καὶ Παναγία!

Α. ΚΑΥΟΚΕΦΑΛΟΣ

ΚΑΙΡΟΣ—ΓΙΑΤΡΟΣ

(Ἐξ ἀνεκδότου διηγήματός μου)

Τὸ χθές μου τὸ λησιμόνησα καὶ... παίζω μὲ τὸ τώρα·
Τρέμω γιὰ τ' ΑΥΡΙΟ τὸ φοιχτὸ, τὴν ἀγνωστὴ τὴν ὥρα!
Καῦμοὺς, πληγαίς, κ' ἄνειρατα, καὶ δάκρυα τοῦ θανάτου
Τὰ συνεπαίρνει ὁ καιρὸς ἔς τὴ μαύρη λησιμονιὰ του.
Γεῖά σας, παλῆά μου θάσανα καὶ πάθηα περασμένα...
Εἶν' ὁ καιρὸς καλὸς γιὰ τὸς καὶ σθεύσθε ἓνα—ἓνα!
Πέρασ' ἡ πρώτη νεότη μου κ' ἡ πρώταις θλίψεις πᾶνε,
Μὲ τοῦ καιροῦ τὸ κύλισμα κ' οἱ πόνοι ροβολᾶνε.
Τρέχει ὁ καιρὸς καὶ πίσω του χαραῖς καὶ λύπαις σέρνει,
Κ' ἔχνος δὲ φαίνεται ἔς τὴ γῆ ἀπ' ὅσα συνεπαίρνει.
Καὶ κάθε νεῖδ, καὶ κάθε νεῖα, καὶ κάθε παλλικάρι,
Ὅλα τὰ θάπτει τοῦ καιροῦ τ' ἀκόπιαστο λισγάρι.
Καὶ σὺ, στιγμὴ μου ἀγνώριστη—ΑΥΡΙΟ—πικρὸ γιὰ μένα,
Μέσ' ἔς τὴ ροή του θὰ πνιγῆς... θὰ καταπιῆ κ' ἐσένα!

Ι. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ

ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΙΑΚΩΒΟΥ ΟΡΤΙΣ

(Μετάφρασις Γ. Κ. Σφήκα)

(Συνέχεια ὄρα προηγούμενον φυλ.)

20 Νοεμβρίου

Πολλάκις ἤρχισα τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα παρετίνατο,
ἡ δὲ ὥραία ἡμέρα, ἡ ὑπόσχεσις τοῦ νὰ εὐρεθῶ λίαν πρῶτ' εἰς τὴν ἑπαυ-
λιν, καὶ ἡ μοναξιά—γελαῖς;—Προχθὲς καὶ χθὲς ἠγειρόμην τῆς κλίνης προ-
τιθέμενος νὰ σοὶ γράψω, καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσω εὐρισκόμην ἔξω τῆς οἰ-
κίας.

Βρέχει, γαλαζᾶ, κεραυνοὶ· σκέπτομαι νὰ κύψω τὸν αὐχένα εἰς τὴν ἀ-
νάγκην, καὶ νὰ ἐπωφεληθῶ τῆς καταχθονίου ταύτης ἡμέρας γράφων σοι.—Πρὸ
ἕξ ἢ ἑπτὰ ἡμερῶν ὑπήγομεν εἰς προσκύνησιν. Εἶδον τὴν φύσιν εἰπέρ ποτε
ὥραϊαν. Ἡ Θερεσία, ὁ πατήρ της, ὁ Ὀδοάρδος, ἡ μικρὰ Ἰσαβελλίνα καὶ
ἐγὼ, ὑπήγομεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν οἰκίαν τοῦ Πετράρχου ἐν Ἀρκουᾶ.

Τὸ Ἄρκουα ἀπέχει, ὡς ἠξέσθαι, τέσσαρα μίλια ἀπὸ τῆς οἰκίας μου, ἀλλ' ὅπως ἐραχνύομεν τὸν δρόμον ἐλάθομεν τὴν ἀνωφρέειαν. Ἐπέφωκε μόλις ἡ ὠραιοτέρα φθινοπωρινὴ ἡμέρα. Ἐρρίνετο ὅτι ἡ νύξ ἀκολουθουμένη ἀπὸ τῆς σκοτῆ καὶ τοῦ ἀστέρως ἐφευγε τὸν ἥλιον, ὅστις ἐν τῇ ἀπειρῷ αὐτοῦ λαμπρότητι ἐξήρχετο ἀπὸ τῶν νεφῶν τῆς ἀνατολῆς, ὡς ἄρχων τοῦ σύμπαντος, καὶ τὸ σύμπαν ἐμειδίει. Τὰ νέφη χρυσοῦμενα καὶ ὑπὸ μυρίων ἀπαστράπτοντα χρωμάτων ἀνῆρχοντο ἐπὶ τοῦ θόλου τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις ὅλος αἰθέριος ἐρρίνετο ὡσεὶ ἀνοιγόμενος ἵνα ἐπὶ τῶν θνητῶν διαχύσῃ τὰς εὐεργεσίας τῆς θεότητος. Ἄνὰ πᾶν ἔθνος ἐχαίρει τὰ ἄνθη καὶ τὰ χόρτα ἅτινα βαθμηδὸν ἀνύφουν τὴν ὑπὸ τῆς πύχνης βεβαρημένην καὶ κλίνουσαν κεφαλὴν των. Τὰ δένδρα, ἠδῶς ψιθυρίζοντα, ἔσειον ἀπέναντι τοῦ φωτός τὰς διαυγεῖς τῆς δρόσου στιχόνας, ἐνῶ ἡ τῆς πρωΐας αὔρα ἀπέμασσε τὸ ὑπερβάλλον τῶν φυτῶν ὑγρὸν. Θά ἴκουες ἐπίσημον ἀρμονίαν συγκεχυμένης ἐπεκτεινομένην μεταξὺ τῶν δασῶν, τῶν πτηνῶν, τῶν ποιμνίων, τῶν ποταμῶν, καὶ τῶν καμάτων τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐν τούτοις ἔπνεεν ὁ ἀήρ μυροβολῶν ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων, ἃς ἡ γῆ ὑπὸ ἡδονῆς σκιρτῶσα ἐξέπεμπεν ἐπὶ τῶν κοιλάδων καὶ τῶν ὄρεων πρὸς τὸν ἥλιον, ἀνώτατον λειτουργὸν τῆς φύσεως. Οἰκτεῖρω τὸν ἥλιον ἐκεῖνον ὅστις δύναται νὰ ἐγερθῇ ἀναυδος, ψυχρὸς, καὶ νὰ θεωρῇ τσαῦτα εὐεργετήματα χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ βροχομένους ὑπὸ τῶν δακρύων τῆς εὐγνωμοσύνης. Τότε εἶδον τὴν Θηρεσίαν εἶπερ ποτε ἐπίχαριν, Φελαικὴν. Ἡ ὄψις αὐτῆς, ἐρ' ἣς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γλυκεῖα μελαγχολία ἐκφρασις διεχέετο, ἐνεψυχοῦτο ὑπὸ τινος ἀπλῆς, ζωηρᾶς ἀγαλλιάσεως, ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῆς ἐξερχομένης, ἡ φωνὴ τῆς ἐπνίγετο, οἱ μεγάλοι μέλανες ὀφθαλμοὶ τῆς, ἀνοικτοὶ πρῶτον εἰς τὴν ἐκστασιν, βαθμηδὸν ὑγραινόντο ἔπειτα. Ὅλοι αἱ δυνάμεις αὐτῆς ἐφάνοντο καταληφθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ τῆς ἐξοχῆς Φελγίτρου. Ὅτε πολλὰ αἰσθήματα πληρώσῃ τὴν ψυχὴν μου, αὕτη ζητεῖ νὰ μεταγύσῃ ταῦτα εἰς τὸ σῆθος ἄλλου τινός, καὶ ἡ Θηρεσία ἐσρέφετο πρὸς τὸν Ὀδοάρδον. Θεέ μου! οὗτος ἐρρίνετο ὡσεὶ παπταίνων εἰς τὰ σκοτῆ τῆς νυκτός, ἡ εἰς τὰς ἐρήμους τὰς ἐγκαταλελειμμένας ὑπὸ τῆς εὐλογίας τῆς φύσεως. Αἶφνης τὸν ἀφῆκε καὶ ἐσηρίχθη εἰς τὸν βραχίονά μου λέγουσά μοι. . . —πλὴν, Λαυρέντιε! ἐφ' ὅσον καὶ ἂν προσπαθῶ νὰ ἐξακολουθήσω, πρέπει νὰ σιγήσω. Ἐὰν ἡδυνάμην νὰ σοὶ περιγράψω τὴν προφορὰν τῆς, τὰς γάσεις αὐτῆς, τὴν μελωδίαν τῆς φωνῆς τῆς, ἢ ν' ἀντιγράψω, ἂν ὄχι ἄλλο, τοὺς λόγους τῆς χωρὶς νὰ μετατρέψω ἢ μετατοπίσω συλλαβῶν, βεβαίως χάριν ἕνεκα τούτου θὰ μοὶ ὤφειλες, ἄλλως τε αὐτὸς κατ' ἑμαυτοῦ δυσανασχετῶ. Τίς ἢ χρεια ἀτελῶς ν' ἀντιγράψῃ τις ἀμίμητον εἰκόνα, τῆς ὑποίας μόνη ἡ φήμη περισσοτέραν τῆς ἐλευθερῆς αὐτῆς ἀντιγραφῆς αἰσθησιν ἀφίνει; Καὶ δὲν

σοὶ φαίνομαι ὁμοιάζων τοὺς ποιητὰς ἐκείνους τοὺς μεταγράζοντας τὸν Ὀμηρον; Διότι, βλέπεις, προσπαθῶ ἵνα δι' ἀσπενούς φρασεολογίας πρᾶνω τὸ καταφλέγον με αἰσθημα.

Λαυρέντιε, ἀπηύδησα αὔριον ἐξακολουθῶ τὴν ἀφήγησίν μου μέχρι τέλους; ὁ ἄνεμος μαινεται, καὶ ὅμως θέλω νὰ δοκιμάσω ἂν δύναμαι νὰ ἐξέλθω. θὰ χαιρετίσω ἐξ ὀνόματός σου τὴν Θηρεσίαν.

Ἀναγκάζομαι νὰ ἐξακολουθήσω τὴν ἐπιστολήν πρὸ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου ὑπάρχει τέλμα ὀλόκληρον ἀμφεσθητοῦν μοι τὴν διάβασιν δι' ἐνὸς πηδύματος θὰ διηρχόμην αὐτὸ καὶ ἔπειτα; ἡ βροχὴ δὲν πύει παρῆλθεν ἡ μεσημβρία, ὀλίγα δὲ ὄφρα ὑπολείπονται μέχρι τῆς νυκτός ἧτις ἀπειλεῖ τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Καὶ ἡ σήμερον ἀπωλέσθη, ὦ Θηρεσία.

Δὲν εἶμαι εὐτυχής! μοὶ εἶπεν ἡ Θηρεσία, καὶ διὰ τῶν λέξεων τούτων μοὶ ἀπέσπασε τὴν καρδίαν. Ἐβαινον πλησίον τῆς ἐν βαθείᾳ σιγῇ. Ὁ Ὀδοάρδος ἐπλησίασε τὸν πατέρα τῆς Θηρεσίας, καὶ προηγήθησαν ἡμῶν συνδιλεγόμενοι. Ἡ Ἰσαβελλίνα μᾶς παρηκολούθει φερομένη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ κηπουροῦ. Δὲν εἶμαι εὐτυχής! — ἐνόησα ὅλην τὴν τρομερὰν σημασίαν τῶν λέξεων τούτων, καὶ ἐσέναζον ἐνδομύχως, βλέπων ἐνώπιόν μου τὸ θῦμα τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ προσενεχθῇ ὀλοκαύτωμα εἰς τὰς δεισιδαιμονίας καὶ τὸ συμφέρον. Ἡ Θηρεσία, ἐνοήσασα τὴν σιωπηλότητά μου μετέβαλε τόνον φωνῆς καὶ προσεπάθησε νὰ μειδιάσῃ· κατὰ εὐάρεσον ἀνεμνήσθητε, μοὶ εἶπεν—ἀλλ' εὐθύς ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμοὺς.—Εγὼ δὲν ἀπεκρίθην.

Εἶμεθα πλησίον τοῦ Ἄρκουα, καὶ ἐνῶ κατηρχόμεθα τῆς χλοερᾶς κλιτύος, βαθμηδὸν ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως ἐξηφανίζοντο ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας τὰ χωρία ἅτινα προηγουμένης ἐφάνοντο διεσπαρμένα εἰς τὰς ὑποκειμένας κοιλάδας. Τέλος εὐρέθημεν ἐντὸς δρόμου περιβαλλομένου μὲν ἀφ' ἐνὸς ὑπὸ αἰγείρων αἰτίνες ἐλαφρῶς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου σειόμεναι ἄφινον νὰ πίπτωσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μας τὰ μᾶλλον κιτρινίσαντα φύλλα των, σκιαζόμενον δὲ ἀφ' ἐτέρου ὑπὸ ὑψικουρῶν δρυῶν αἰτίνες διὰ τῆς σιωπηλῆς αὐτῶν σκιερότητος ἀντίθεσιν ἐποίουν πρὸς τὸ τερπνὸν τῶν αἰγείρων πράσινον χροῖμα. Ἐκ διαλειμμάτων αἱ δύο σειραὶ παραλλήλων δένδρων συνηνοῦντο ὑπὸ διαφόρων κλώνων ἀγρίας ἀμπέλου, οἷτινες κυρτούμενοι ἀπετέλουν τόσους σφάνους μαλθακῶς σειομένους ὑπὸ τῆς πρωϊνῆς αὔρας. Ἡ Θηρεσία τότε σᾶσα καὶ περιβλέπουσα,—ὦ, ποσάκις, ἀνέκραξε, ποσάκις ἀνεπαύθη ἐπὶ τῶν χόρτων τούτων καὶ ὑπὸ τὴν δροσερωτάτην σκιάν τούτων τῶν δρυῶν! συχνάκις ἠρχόμην ἐδῶ τὸ παρελθὸν θέρος μετὰ τῆς μητρὸς μου! — Ἐσιώπησε, καὶ ἐσφάφη ὀπίσω λέγουσα ὅτι ἤθελε νὰ περιμείνῃ τὴν Ἰσαβελλίαν ἀπομακρυνθεῖσαν ἡμῶν ὀλίγον· ἀλλ' ἐγὼ ὑπωπτεύθη ὅτι με ἀφῆκεν ἵνα κρύψῃ τὰ δάκρυα τὰ πληροῦντα τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς, καὶ τὰ ὅποια ἴσως δὲν ἠδύνα-

το πλέον νά κρατήσῃ.—'Αλλά, διατί, τῆ εἶπον, διατί δὲν εἶν' ἐδῶ ἡ μήτηρ σας;—Πρὸ πολλῶν ἐβδομάδων ζῆ ἐν Πικταύῳ μετὰ τῆς ἀδελφῆς της; ζῆ ἀποχωρισθεῖσα ἡμῶν, ἴσως δὲ καὶ διὰ παντός! ὁ πατήρ μου τὴν ἠγάπα, ἀλλ' ἀπ' ὅτου ἐπέμεινε θάλασσά νά μοι δώκῃ σύζυγον τὸν ὁποῖον δὲν δύναμαι ν' ἀγαπήσω, ἡ ὁμόνοια ἐξέλειψεν ἀπὸ τῆς οἰκογενείας μας. Ἡ πτωχὴ μήτηρ μου, ἀφοῦ μάτην ἀντέστη εἰς τὸν γάμον τοῦτον, ἀπεμακρύνθη ἵνα μὴ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἀναγκαίαν δυσυχίαν μου. Ἐν τούτοις ἐγκατελείφθη πρὸς πάντων! ὑπεσχέθη πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ δὲν θάλω ν' ἀπειθήσω εἰς αὐτόν,—πλὴν πολὺ μᾶλλον λυποῦμαι, ὅτι ἐξ αἰτίας μου ἡ οἰκογένειά μας διατελεῖ εἰς τοιαύτην διάτασιν—ὡς πρὸς ἐμὲ ὑπομονή!—Καὶ ταῦτα εἰπούσης τὰ δάκρυα ἔρρευον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς.—Μὲ συγχωρεῖτε, προσέθηκεν, εἶχον ἀνάγκην ν' ἀνακουφίσω τὴν πιεζομένην καρδίαν μου. Δὲν δύναμαι οὔτε νά γράψω πρὸς τὴν μητέρα μου, οὔτε νά λάβω ἐπιστολάς της. Ὁ πατήρ μου, σκληρὸς καὶ ἀκράδαντος εἰς τὰς ἀποφάσεις του, δὲν θέλει κἄν ν' ἀκούσῃ προφερόμενον τ' ὄνομά της πάντοτε μοὶ ἐπαναλαμβάνει, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ χειρίστη ἐχθρὰ ἀμφοτέρων ἡμῶν. Καὶ ὅμως αἰσθάνομαι ὅτι δὲν ἀγαπῶ, ὅτι δὲν εἶ ἀγαπήσω ποτὲ τὸν σύζυγον τοῦτον μεθ' οὗ ἔδη ἀπερασίσθη. —Φαντάσθητι, Λαυρέντιε, τὴν θέσιν μου κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. Δὲν ἤξευρον οὔτε νά τὴν παραμυθίσω, οὔτε νά τῆ ἀποκριθῶ, οὔτε νά τὴν συμβουλεύσω.—Πρὸς Θεοῦ, ἐπανελάβε, μὴ λυπηθῆς, σὲς ἐξορκίζω· ἐνεπιστέθη εἰς ὑμᾶς ἡ ἀνάγκη τοῦ νά εἶρω τινὰ δυνάμενον νά μὲ λυπηθῆ—μὴ συμπάθεια—δὲν ἔχω ἢ ὑμᾶς μόνον.—'Αγγελε! ὦ, ναί! νά ἰδύναμην αἰωνίως νά κλαίω, οὕτω δὲ ν' ἀπομάξω τὰ δάκρυά σου! Ἡ οἰκτρά μου αὕτη ζωῆ ἰδικῆ σου εἶναι, ὅλη σοὶ τὴν ἀριερώ, καὶ ἀριερώ ταύτην εἰς τὴν εὐτυχίαν σου.

Πόσαι συμφοραὶ, Λαυρέντιέ μου, ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ οἰκογενείᾳ! Ἰδὲ, ὁποῖον ἔχει ἐπιμονὴν ὁ Κ. Γ***, ὅστις ἀπ' ἐτέρου εἶναι κάλλιτος εὐπατρίδης. Οὗτος ὑπερχαπᾷ τὴν θυγατέρα του συχνάκις ἐπαινεῖ αὐτήν, καὶ μετ' εὐαρεσκείας τὴν θεωρεῖ καὶ ἐν τούτοις κρατεῖ τὸν πέλεκυν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς. Μετὰ τινος ἡμέρας ἡ Θηρεσία μοὶ ἀφηγήθη, ὅτι ζωηρὰν ἔχων τὴν ψυχὴν οὗτος αἰεποτε ἐξῆσε τηκόμενος ὑπὸ αὐτῶν παθῶν· ἐν οικονομικαῖς διατελῶν δυσχερείας ὡς ἐκ τῆς ὑπερβαλλούσης πολυτελείας καταδιωκόμενος, ὑπ' ἐκείνων οἴτινες ἐν ταῖς ἐπαναστάσεσι τὴν εὐτυχία των ζητοῦσιν ἐν τῇ δυσυχίᾳ τῶν ἄλλων, καὶ φοβούμενος διὰ τὰ τέκνα του, πιστεύει ὅτι προνοεῖ περὶ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ οἴκου αὐτοῦ συγγενικοῦς συνάπτων δεσμούς μετ' ἀνδρὸς σ υ ν ε τ ο ὦ, πλουσίου, καὶ σπουδαίαν προσδοκῶντος κληρονομίαν—ἴσως ὑπάρχει, Λαυρέντιε, καὶ μικρά τις κενοδοξία καὶ ἑκατὸν καθ' ἐνός θὰ ἐροχημάτιζον, ὅτι δὲν θὰ ἔδιδε σύζυγον τὴν θυγατέρα του εἰς τὸν

κατ' ἐλάχισον ὑπεροῦντα εὐγενείας. Ὁ γεννηθεὶς πατρίκιος πατρίκιος ἀποθνήσκει. Τόσῳ μᾶλλον ἀφοῦ τὴν ἀντίτασιν τῆς συζύγου του θεωρεῖ ὡς ἐγκλημα κατὰ τῆς ἐξουσίας του, τὸ δὲ τυραννικὸν τοῦτο αἶσθημα τὸν καθιστᾷ μᾶλλον ἀκαμπτον.

Οὐχ ἥτιον ἔχει καλὴν καρδίαν, τὸ δὲ πένον εἰλικρινεῖται ἡθος αὐτοῦ, αἱ θωπεῖται ὡς ἐπιδαψιλεύει πρὸς τὴν κόρην του, καὶ ὁ οὐκ εὖ ὄν ἐνίοτε ταπεινῶς ἐκφράζει θεωρῶν αὐτήν, ἀποδεικνύουσι ὅτι στεναζὼν βλέπει τὴν λυπηρὰν ὑποταγὴν τῆς πτωχῆς κόρης, ἀλλά...—Καὶ διὰ ταῦτα ὅταν βλέπω ὅτι οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ κακῆς ἀγόμενοι μοίρας διὰ τοῦ φανοῦ, οὕτως εἰπεῖν ζητοῦσι τὰς συμφοράς, καὶ οἱ ἀγρυπνοῦσι, κοπιῶσι, κλαίωσιν ἵνα λυπηροτάτας, αἰωνίως καταστήσωσιν αὐτάς, θὰ ἔθραυον τὸ κρῆνιον μου, φοβούμενος μὴ ἐν αὐτῷ εἰτέλλῃ πιτὲ τοιοῦτός τις πειρασμὸς.

Σὲ ἀφίνω, Λαυρέντιε, ὁ Μιχαὴλ μὲ καλεῖ νά γευματίσω· ἂν δὲν δυνηθῶ νά πράξω ἄλλο τι, μετ' ὀλίγης στιγμῆς θὰ ἐξακολουθήσω γράφων σοι.

Ἡ θύελλα διεσκεδάσθη, καὶ ὠραιότατον ἔχομεν ἀπόγευμα. Ὁ ἡλιος διασχίζει τέλος τὰ νέφη, καὶ παραμυθεῖ τὴν μελαγχολικὴν φύσιν, ἀπλῶν ἐπ' αὐτῆς μίαν του ἀκτίνα. Σαὶ γράφω καθήμενος ἀπέναντι τοῦ παραθύρου, ὁπόθεν θεωρῶ τὸ αἰώνιον φῶς ὑπερβαλλόμενον ἐξ ἀφανίζεται ἐν τῷ ἀπατάτῳ ὀρίζοντι ὅπως ἀκτινοβολοῦντι ἐκ πυρός. Ὁ ἀπὸ ἡρεμίας πάλιν πνέει, ἡ δὲ ἐξοχή, καίπερ πλημμυροῦσα, καὶ ἐστεφανωμένη μόνον ὑπὸ δένδρων ἀποφυλλισάντων καὶ διεσπαρμένη ὑπὸ συντριβέντων φυτῶν, φαίνεται φαιδρότερα ἢ πρὸ τῆς κατιγιδίας. Οὕτω, Λαυρέντιε, ὁ ἀτυχής ἀνακύπτει ἐκ τῶν μοιρῶν μεριμνῶν αὐτοῦ εἰς μόνον τὴν ἀμυδρὰν ἀκτίνα τῆς ἐλπίδος, καὶ ἀπατᾷ τὴν λυπηρὰν αὐτοῦ τύχην μὲ τὰς τέρψεις ἐκείνας πρὸ τῶν ὁποίων ὄπως ἀναίσθητος ἦτο ἐν ταῖς κόλπαις εὐρισκόμενος τῆς τυφλῆς εὐπορίας.—Ἐν τούτοις ἡ ἡμέρα μ' ἐγκαταλείπει· ἀκούω τὸν ἐσπερινὸν κῶδωνα· ἰδοὺ λοιπὸν διδω πέρας εἰς τὴν ἀρηγήσιν μου.

Ἐξήκολουθήσαμεν τὴν βραδεῖαν ὁδοπορίαν μας μέχρις οὗ μακρόθεν ἐνεφανίσθη ἡμῖν λευκᾶζων ὁ οὐρανὸς ὅστις ἐχώρει ποτὲ

Τὴν Μέγαν ὑποῦ δὲν χωρεῖ τὴν φήμην τοῦ ὁ κόσμος,
Πῶκαμε νᾶχ' ἡ Λάουρα ἔς τὴ γῆ τιμῆς οὐράναις.

Ἐπλησίασα ἐκεῖ ὡς ἂν ἐπορευόμην νά κλίνω τὸ γόνυ ἐπὶ τῶν τάφων τῶν πατέρων μου, καὶ ὡς τις τῶν ἱερῶν ἐκείνων οἴτινες σιωπηλοὶ καὶ πλήρως σεβασμοῦ περιεφέροντο ἀπὸ τὰ δάση τὰ ὑπὸ τῶν Θεῶν οἰκούμενα. Ὁ ἱερός οἶκος τοῦ ἐξόχου τούτου Ἰταλοῦ μένει ἐτοιμώτατος ὡς ἐκ τῆς ἀσεβείας τοῦ κατέχοντος τηλικούτον θησαυρὸν. Μάτην ὁ ταξιδιώτης ἐξ ἀπεχούσης γῆς θὰ ἔλθῃ μετ' εὐλαβοῦς θυμασμοῦ ἀναζητῶν τὸ δωμάτιον τὸ εἰσέτι ἀρμονικῶς ἠχοῦν ἐκ τῶν οὐρανίων ἀσμάτων τοῦ Πετρούχου. Θὰ θρηνηθῇ ἀπ' ἐ-

ναυτίας ἐπὶ σωροῦ ἐρειπίων κεκλυμένων ὑπὸ ἀκαλιφῶν καὶ ἀγριο-
χόρτων, μεταξύ τῶν ὀπίων ἢ ἐρημόβιος ἀλώπηξ θὰ ἔχη ἤδη πῆξιν
τὴν τρώγλην τῆς. Ἰταλία, ἐξιλίωτον τὰς σκιάς τῶν μεγάλων ἀν-
δρῶν σου!—Ὡ, μὲ στένυτον τὴν ψυχὴν ἀνκμιμνήσκουμι τῶν τε-
λευταίων λόγων τοῦ Τορκουάτου Τάισου. Ἄρου ἐπὶ τεσσαράκοντα
ἑπτὰ ἔτη ἔζησεν ἐν μέσῳ τῶν χλευασμῶν τῶν αὐλικῶν, τῶν ἐ-
νοχλήσεων τῶν δοκητιστῶν καὶ τῆς ἀλκζονείας τῶν ἡγεμόνων, πότε
φυλακίζομενος καὶ πότε περιπλανώμενος, ἀείποτε δὲ μελαγχολῶν,
ἀσθενής, ἐνδοξής, ἔπεσε τέλος ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου
καὶ ἔγραφε, τὴν ἐσχάτην ἀποπνεύων πνοήν. «Δὲν πρᾶπονοῦμαι κα-
τὰ τῆς κκοδοχιμονίας ἵνα μὴ εἶτω κατὰ τῆς ἀχαριστίας τῶν ἀν-
θρώπων, ἧτις ἠθέλησε νὰ ἀρῇ τὴν νίκην τοῦ νὰ μὲ σύρῃ εἰς
ἐτόν τάρον ἐπαίτην». Δευρέντιέ μου, αἱ λέξεις αὗται ἀείποτε ἤ-
χουσιν εἰς τὴν καρδίαν μου! καὶ φαίνεται ὅτι διαβλέπω πῶς
ἴσως μίαν ἡμέραν θ' ἀποθνήσκῃ πρὸς ἀναλαμβάνων αὐτάς.

(ἔπειτα συνέχεια)

I. ΙΣΙΔΩΡΙΑΝΗΣ ΣΚΥΛΙΣΣΗΣ

Ὁ διακεκριμένος οὗτος λόγιος καὶ γνωστὸς τοῖς πᾶσιν ὡς ἀ-
ξιολόγος μεταφραστῆς, ἐγεννήθη μὲν ἐν Σμύρῃ, Αὐγούστου
λήγοντος, τοῦ ἔτους 1819, ἐκ πατρὸς Χίου καὶ μητρὸς Σμυρ-
ναίας, ἐκ τοῦ οἴκου τῶν ἐκεῖ Ὀμηριδῶν, τὰ πρῶτα δὲ γράμμα-
τα ἐδιδάχθη, ἐτι νήπιον, ἐν Κυθήροις, ὅπου εἶχε ρίψει τοὺς γο-
νεῖς του ἢ καταστροφή τῆς Χίου κατὰ τὸ 1822, μετὰ οἰκτράν
περιπλάνησιν εἰς Ψύρραν καὶ Τιπάρηνον. Ἐπανελθόντων δὲ αὐ-
τῶν εἰς Σμύρνην ἐν τῇ ἀξιολόγῳ Εὐαγγελικῇ Σχολῇ, γυμνασιαρ-
χοῦντος Ἀβραμίου Ὀμηρόλου τοῦ Καισαρέως, μαθητοῦ τῶν Οἰκο-
νόμων καὶ τοῦ Νούμα, ἐξεπαιδεύθη καὶ δεκαεξαετῆς εἶχε τελει-
ώσει τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα. Μεταβάντος τοῦ Ἀβραμίου ἐκ
Σμύρνης εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Ἑλ. Σχολήν, τὴν ἐμπορικὴν λεγομένην,
ὁ Σκυλίσσης κατὰ τὴν θέλησιν τῶν γονέων του ἐπῆγεν εἰς ἐμ-
πορικὸν κατάστημα, ἀλλὰ κλίσειν οὐδεμίαν ἔχων εἰς τὸ ἐμπό-
ριον, τῷ 1837, ἀπεσπίρτησε, καὶ, παρὰ τὴν θέλησιν τῶν γονέων,
ἐτράπη ὅλως εἰς τὰ γράμματα.

Λίαν πρόωρος ἔδωκεν εἰς τύπωσιν τὰ πρῶτα αὐτοῦ ἔργα,
μέτρια ἔργα, δι' ἅτινα σήμερον καὶ αὐτὸς οὗτος μεταμελεῖται
καὶ εἰς τινὰ φίλον ἔγραφεν ἐσχάτως ὁμιλῶν περὶ τῶν νε-
ανικῶν αὐτοῦ ἔργων: «... συμβουλεύω τοὺς νέους τῶν ἡμερῶν
» τούτων νὰ μὴ σπεύδωσι δίδοντες εἰς τὴν τυπογραφίαν ὅ,τι ἂν

» τοῖς φαίνεται καλὸν πρὸς δημοσίευσιν, βέβαιοι ὅτι ἀφοῦ ἂν
» δρωθῶσι θὰ βλέπωσι τὰ ἔργα τῆς νεότητός των καὶ θὰ τὰ οἰκ-
» τεύωσιν, ἐκτὸς ἂν ἐπλάσθησαν ἐκ φύσεως ἀριστουργοί.» Σο-
φαὶ τῶ ὄντι παρατηρήσεις. Δεκαπενταετῆς μόλις μετέφρασεν
ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τὴν Θηβαίδα τοῦ Ρακίνα. Ἀκολούθως συνειρ-
γάσθη εἰς τὸν Ἰωνικὸν Παρατηρητὴν, εἰς τὴν νέαν Μνη-
μοσύνην καὶ τὴν Ἀποθήκην τῶν ὠφελίμων Γνώσεων καὶ,
μετὰ τοῦ ἐλληνοδιδασκάλου Ἀργυρίου Καραβά, τὸν Φιλολογι-
κὸν Κήπον, ὅτε παρέφρασε καὶ τὰ καθ' Ἡρώ καὶ Λεάνδρον
τοῦ Μουσαίου.

Τῷ 1839 ἔγραψε τὸν Ἄργον, ἐφημερίδα πολιτικὴν, φιλο-
λογικὴν καὶ ἐμπορικὴν, ἀκολούθως δ' εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἀμάλ-
θεια συνειργάσθη. Εἶχε τότε μεταφράσει τὸν Θάνατον τοῦ
Σωκράτους τοῦ Λαμαρτίνου, διὰ τὴν ὁποίαν ἀπέκτησεν ὄνομα
φιλομαθοῦς νέου καὶ ὁ κάλαμος αὐτοῦ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐ-
γένετο μᾶλλον συμπαθῆς. Εἰκοσιπενταετῆς ἔπειτα μετέβη εἰς
Παρισίους, ὅπου ἐφείτησε εἰς ποικίλα μαθήματα, καὶ ἐμελέτα
ἀδιακόπως. Ἠρξάτο νὰ μεταφράζῃ τοὺς Γενιτσάρους τοῦ Royer,
δράματά τινα τοῦ Οὐγγῶ, τὸν Λέοντα Λεωνῆν τῆς Σάνδης.
Ἀκολούθως μετέφρασε τὰ Ἀπόκρυφα τῶν Παρισίων τοῦ Sue,
δι' ὧν ἐπαγίωσε τὴν φήμην αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐγένετο δη-
μοτικώτατον. Προσέτι μετέφρασε τὰ Ἰατροῦ Ἀπομνημονεύ-
ματα (Ἰωσήφ Βάλσαμον.) Ἀγγελον Πιττοῦ, τοῦ Δουμᾶ,
τὴν Μαθίλδην τοῦ Sue. Περὶ τὸν χρόνον τοῦτον ἐφιλοπόνη-
σε τὸν Ἀνθρώπον τῆς Σμύρνης καὶ τὸ Ἡμερολόγιον καὶ
ἀκολούθως Συλλογὴν ποιήσεων φέρουσαν τὸν τίτλον Στιγ-
μαί, ἐν ἧ τινὰ ποιήματα εἶνε ὠραῖα καὶ ἀπὸ στόμα εἰς στόμα
ἐταξείδευσαν τὰς ἐλευθέρους καὶ δούλας χώρας τῆς Ἑλλάδος, ἀλ-
λὰ τινὰ, τὸ καθ' ἡμᾶς εἶνε μετρίως ἀξίας. Ἐν Σμύρῃ ἤρ-
ξατο τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐφημερίδος τῆς Σμύρνης, ἐνθα κα-
τεχώριζε καὶ τὰς μεταφράσεις του, ὡς τὰ Ἐπὶ τὰ Θανάσιμα Ἀ-
μαρτήματα, τὰ Ἀπομνημονεύματα Ἀνδρὸς συ-
ζύγου, τὰ ἐξ Ἐρωτος Τέχνα, πάντα ταῦτα τοῦ Sue.
Ἐτι δὲ ἐξέδωκε καλὰς ποιήσεις καὶ μεταφράσιν τοῦ κόμητος
Οὐγγολίνου τοῦ Δάντου, παρέφρασε τὸν Ταρτοῦφον τοῦ Μο-
λιέρου ἐμμέτρως, μετενεγκὼν αὐτὸν εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς ἔθη. Με-
τὰ τινὰ καιρὸν ἐνόμισε πρέπον νὰ ἐκδώτῃ πολιτικὴν ἐφη-
μερίδα ἐν Τεργέστη καὶ ἐξέδωκε τὴν γνωστὴν τῷ πανελλη-
νίῳ Ἡμέραν, ἐνθα κατεχώρισε καὶ μεταφράσιν τοῦ Βα-
σιλέως τῶν Βουγῶν τοῦ About. Περὶ τοῦ χρόνου ἐκείνου

μετέφρασεν λίαν εὐδοκίμως τὸν Δὸν Χιχώτην τοῦ Cervantès καὶ τοὺς Ἀθλίους τοῦ Οὐγγῶ.

Ἐπανακάμφας εἰς τὴν γενέτειραν αὐτοῦ πατρίδα, ἐπέκθη μετὰ τινα ἔτη νὰ μεταβῆ ἐκ νέου εἰς Παρισίους ἔνθα ἤρξατο ἡ ἐκδοσις τοῦ καλλίστου περιοδικοῦ Μύρια Ὅσα, ὅπερ διήρκησε ἐπὶ δύο μόνα ἔτη. Ἡ φήμη αὐτοῦ πάντοτε δημοτικώτερα ἐγένετο, ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Russisme Grec περὶ οὗ ὁ St. Marc Girardin ἔγραψεν ἐν τῇ Debats. Μετέφρασεν ἐτέρας κωμωδίας τοῦ Μολιέρου, τὸν Μισάνθρωπον καὶ Φιλάργυρον. Ἐπανακάμφας δὲ εἰς τὴν Σμύρνην, ἤρξατο νὰ καταχωρίσῃ εἰς τὴν Ἀμάλθειαν σειρὰν ἄρθρων περὶ τοῦ ἐπικρατοῦντος πλημμελοῦς συστήματος τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν συνέγραψε διαφόρους καλλὰς πραγματείας περὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς καὶ περὶ ἄλλων τῆς τέχνης ἀντικειμένων, ὡς καὶ διάφορα ἀξιόλογα ἄρθρα εἰς περιοδικὰ καὶ ἡμερησίας, περὶ γλώσσης φιλολογίας, λογοτεχνίας κ.λ. Πρὸ πολλοῦ καταγίνεται εἰς σοβαρὰν συγγραφὴν μακροῦ ἔργου εἰς τὸν πεζὸν λόγον, ὅπερ θὰ φέρει τὸν ὠραῖον τίτλον «Ἡμέραι Παθῶν καὶ Ἀναστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους». Δι' ἐλπίδος δ' ἔχομεν τὸ ἔργον τοῦτο ὅσο ἀχίιστα νὰ ἴδῃ τὸ φῶς, πρὸς πλουτισμὸν τῆς νεοελληνικῆς ἱστορίας καὶ λογοτεχνίας.

Εἰς τῶν συμπαθῶν λογίων, εἶνε θεβαίως ὁ Σκυλίσης, ὅστις διὰ τῶν καλλίστων αὐτοῦ μεταφράσεων ἐπλούτισε τὴν ἡμετέραν γραμματολογίαν διὰ καλῶν μυθιστορημάτων, ἐξ ὧν τι νὰ εἶνε τὰ μᾶλλον προσφιλῆ ἀναγνώσματα τῶν Ἑλλήνων. Ἐκ τῶν πρωτοτύπων αὐτοῦ ἔργων ὑπάρχουν ὅχι ὀλίγα πολλοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ πλεῖστον ὅσα μεστὰ χάριτος ἀμιμήτου. Καὶ περ λέγων, καταγίνεται καὶ μελετᾷ ἀδιακόπως ἀεὶ διδασκόμενος ὡς ἔγραφε πρὸς τινα φίλον αὐτοῦ.

Σ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

Πᾶν βιβλίον πεμπόμενον ἡμῖν ἀναγγέλλεται.

Εἰδοποιήσεις δεχταὶ διὰ τὴν τελευταίαν σελίδα.